

УДК 7.012:687

ОСОБЛИВОСТІ СУСПІЛЬНОГО ЗАПИТУ У СОЦІАЛЬНИХ ПЛАКАТАХ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ

МАРКОВА Ганна, ПОЛЮШКІН Сергій
Придніпровська державна академія будівництва та архітектури,
Дніпро, Україна
anyamarkova2005@gmail.com, arela@i.ua

У дослідженні вказано сучасні особливості соціального воєнного плакату в Україні, його відмінність від звичної форми плакатів воєнного спрямування та його роль у інформаційній війні. Приділено увагу політичній карикатурі, її функціям та основним сюжетам розповсюдження серед суспільства, наведено її приклади.

Ключові слова: плакат, пропаганда, карикатура, інформаційна війна, національний дух.

ВСТУП

Ще з часів Першої та Другої світових війн ефективним засобом пропаганди залишається соціальний плакат, що став основою соціальної реклами патріотичного спрямування. Він є одним з простих засобів надання інформації та для того, щоб виконувати свої функції, як і інші медіа, повинен мати свої принципи та елементи, які привертають увагу споживача.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є дослідження особливостей загального запиту суспільства стосовно воєнного соціального плакату, його історичне значення, особливості саме українського плакату, а також розгляд особливого виду плакатного мистецтва — карикатури, її основних рис.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Особливістю воєнних плакатів є підсилення патріотичного та соціального настрою, заклики до вступу у лави армії. Сучасні українські плакати мають за мету саме посилення національного духу та свідомості, а не лише мотивацію до мобілізації. Заклики вступати до лав армії є, але вони не настільки відомі як вкорінена ідея боротьби за свободу та незалежність. Роль плакату є важливою для формування суспільної думки населення, загального інформування про причини війни [1-2].

У зв'язку з повномасштабною збройною агресією проти України 24 лютого 2022 року та введенням в країні воєнного стану, перед плакатами з'явилися нові виклики (рис.1). Уже з перших днів набули популярності сюжети, звернені до ворога (рис.1, а); заклики до НАТО (рис. 1, б); для підтримки ЗСУ

та окупованих міст (рис.1, в); подяки хоробрим воїнам України, підняття морального духу [3].

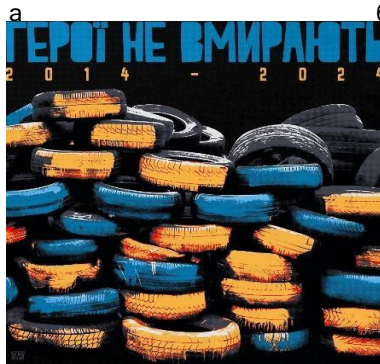

Рис. 1. Соціальні плакати на тему початку повномасштабного вторгнення: а – звернення до окупантів; б – заклик до НАТО закрити небо; в – підтримка ЗСУ

Важливим механізмом інформаційної пропаганди, пов'язаним із плакатним мистецтвом, є політична карикатура. Для карикатури не існує заборонених тем, вона здатна говорити «мовою простого люду» через свої зображення [2].

Російська агресія проти України отримала відображення в карикатурах, які поширилися у соціальних мережах. Вони стали ефективним антиросійським засобом пропаганди в інформаційній війні. Головними сюжетами стали: боротьба народу проти країни-агресора; гостро-сатиричний (негативний та бридкий) образ російських окупантів тощо. Основною метою зображень є переконати міжнародну громадськість у злочинності намірів держави-агресора, сформуванати відповідну громадську думку [2].

ВИСНОВКИ

Соціальний запит населення України потребує висвітлення серед суспільства поточних подій, їх обговорення та контакту з державними силами через засоби поширення інформації. За допомогою плакатів відбувається сплеск патріотизму і поваги до захисників серед різноманітних верств, що додатково надає підтримки державі громадянами. Мотивуючі матеріали та сатиричні карикатури надають українцям впевненості, піднімають бойовий дух і надають віри в перемогу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Осаула В. О. Патріотична реклама в Україні: відповідь на виклики часу. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія, (2), Київ, 2019, 148–154 с.
2. Власюк А. Антиросійська політична карикатура в Україні як засіб пропаганди у період військового протистояння на Сході України у 2014-2015 років. 2015. Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи, (7-8 (6)), 9–13 с.
3. Мороз П., & Мороз І. 2022. Міжнародна науково-практична конференція. URL: https://lib.iitta.gov.ua/731865/1/%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B7_%D0%86_PSP_tezy_2022.pdf

MARKOVA H., POLYUSHKIN S. FEATURES OF PUBLIC REQUEST IN SOCIAL POSTERS DURING THE WAR IN UKRAINE

The research indicates the modern features of the social war poster in Ukraine, its difference from the usual form of posters of a military direction and its role in the information war against the Russian Federation. Attention is paid to the political caricature, its functions and the main plots of its distribution among society, its most relevant examples are given.

Key words: poster, propaganda, caricature, information war, national spirit.